

Na osnovu članka 16., 61. stavak (1) i (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09), članka 14. stavak (1) i stavak (3) točka a) i članka 95. stavak (4) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O USPOSTAVI POPISA ZRAČNIH PRIJEVOZNIKA ZAJEDNICE NA KOJE SE PRIMJENJUJE ZABRANA LETENJA UNUTAR ZAJEDNICE, O INFORMIRANJU PUTNIKA U ZRAČNOM PROMETU O IDENTITETU ZRAČNOG PRIJEVOZNIKA KOJI IZVODI LET

Članak 1. (Predmet)

Ovim Pravilnikom utvrđuju se pravila za uspostavljanje i objavljivanje popisa Zajednice, na temelju zajedničkih kriterija, onih prijevoznika na koje se zbog sigurnosnih razloga primjenjuje zabrana letenja u Zajednici i za informiranje putnika u zračnom prometu o identitetu zračnog prijevoznika koji izvodi letove na kojima oni putuju.

Članak 2. (Područje primjene)

(1) Ovim Pravilnikom primjenjivat će se Dodatak I uz ovaj Pravilnik i Prilog I uz Dodatak I; Dodatak II uz ovaj Pravilnik i Prilog A, B i C uz Dodatak II i Dodatak III uz ovaj Pravilnik i Prilog A i B uz Dodatak III.

(2) Ovaj Pravilnik sa svim Dodacima iz stavka (1) ovog članka primjenjivat će se na članak 16. Pravilnika o uslovima i načinu provođenja SAFA programa u BiH i pravilima vezanim za listu zajednice sa nazivima zračnih prijevoznika koji su predmet operativne zabrane ("Službeni glasnik BiH", broj 86/09).

Članak 3. (Pojmovi)

(1) Pojam "ECAA sporazum" označava Multilateralni sporazum između Europske zajednice i njenih država članica, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Bugarske, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Island, Republike Crne Gore, Kraljevine Norveške, Rumunije, Republike Srbije i Misije privremene uprave Ujedinjenih nacija na Kosovu (u skladu sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti UN 1244 od 10. lipnja 1999) o uspostavljanju Zajedničkog europskog zrakoplovnog područja.

(2) Pojmovi "Zajednica", "propisi Zajednice", i "država članica" koji se koriste u dodacima ovog Pravilnika tumače se saglasno točkama 2. i 3. Aneksa II ECAA sporazuma i stavku (2) članka 3. Protokola II, Aneksa V, ECAA Sporazuma.

(3) Pojmovi "nadležni organ", "nadležni organ države članice", "nacionalna tijela za civilno zrakoplovstvo" i "nacionalna civilna zrakoplovna vlast" koji se koriste u dodacima ovog Pravilnika tumače se kao Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (BHDCA).

(4) Pojam "zračni prijevoznik" koji se koristi u ovom Pravilniku tumači se kao zračni operater.

Službeni glasnik BiH broj 14/11 od 22.02.2011.

(5) Pojam "svjedožba" koji se koristi u dodacima ovog Pravilnika tumači se kao uvjerenje, potvrda ili sertifikat.

Članak 4.
(Nadležnost za provođenje Pravilnika)

U smislu provedbe Uredbi iz Dodatka I do III ovoga Pravilnika nadležna je Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, u okviru nadležnosti koje ima na osnovu Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09) i ovoga Pravilnika.

Članak 5.
(Dodaci)

(1) Dodaci I do III čine sastavni dio ovog Pravilnika.

(2) Dodatke iz stavka (1) ovog članka čine:

a) Dodatak I ovog Pravilnika je Uredba EZ broj 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja popis zračnih prijevoznika Zajednice na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice, o informiranju putnika u zračnom prometu o identitetu zračnog prijevoznika koji izvodi let i kojom se ukida članak 9. Direktive 2004/36/EZ,

b) Dodatak II ovog Pravilnika je Uredba EZ broj 473/2006 Europskog parlamenta i Vijeća kojom se utvrđuju provedbena pravila za popis Zajednice koji sadrži zračne prijevoznike na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz Poglavlja II. Uredbe (EZ-a) br. 2111/2005 Europskoga parlamenta i Vijeća i

c) Dodatak III ovog Pravilnika je Uredba EZ broj 474/2006 Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja popis Zajednice koji sadrži zračne prijevoznike na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz Poglavlja II. Uredbe (EZ-a) br. 2111/2005 Europskoga parlamenta i Vijeća.

Članak 6.
(Tumačenje)

U slučaju nejasnoća u tumačenju i nedostataka odredaba ovoga Pravilnika mjerodavan je tekst Uredbe EZ broj 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća na engleskom jeziku, kako je objavljen u Službenom listu Europske unije.

Članak 7.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-1-1860-1/10
26. siječnja 2011. godine
Banja Luka

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, v. r.

Službeni glasnik BiH broj 14/11 od 22.02.2011.

DODATAK I

UREDBA (EZ-a) br. 2111/2005 EUROPSKOGA PARLAMENTA I VIJEĆA

od 14. prosinca 2005.

o uspostavi popisa zračnih prijevoznika Zajednice na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice, o informiranju putnika u zračnom prometu o identitetu zračnog prijevoznika koji izvodi let i kojom se ukida članak 9. Direktive 2004/36/EZ

(Tekst značajan za Europski gospodarski prostor)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njezin članak 80. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskoga i socijalnoga odbora (1)

nakon savjetovanja s Odborom regija,

djelujući u skladu s postupkom utvrđenim člankom 251. Ugovora (2),

budući da:

(1) Djelovanje Zajednice u području zračnog prometa mora težiti, kao prioritetnom cilju, osiguravanju visoke razine zaštite putnika od rizika sigurnosti. Štoviše, mora se u potpunosti voditi računa o zahtjevima općenite zaštite potrošača.

(2) Putnike treba obavijestiti o popisu zračnih prijevoznika Zajednice koji ne zadovoljavaju relevantne zahtjeve sigurnosti kako bi se osigurao najviši stupanj transparentnosti. Ovaj se popis Zajednice mora temeljiti na zajedničkim kriterijima donesenim na razini Zajednice.

(3) Zračnim prijevoznicima koji se nalaze na popisu Zajednice treba zabraniti letenje. Zabrane letenja uključene u popis Zajednice moraju se primjenjivati na cjelokupnom području država članica na koje se primjenjuje Ugovor.

(4) Zračni prijevoznici koji nemaju prava prometovanja u jednoj ili više država članica mogu ipak letjeti u i iz Zajednice kada njihove zrakoplove, sa ili bez posade, unajme kompanije koje imaju ta prava. Treba donijeti odredbu da se zabrana letenja uključena u popis Zajednice primjenjuje jednako i na takve zračne prijevoznike, jer bi inače oni mogli prometovati u Zajednici iako ne zadovoljavaju relevantne standarde sigurnosti.

(1) Mišljenje od 28. rujna 2005. (nije još objavljeno u Službenom listu).

(2) Mišljenje Europskoga parlamenta od 16. studenog 2005. (nije još objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 5. prosinca 2005.

(5) Zračnom prijevozniku na kojeg se primjenjuje zabrana letenja moglo bi se dopustiti korištenje prava prometovanja upotrebom zrakoplova zakupljenog s posadom od zračnog prijevoznika koji nema zabranu letenja uz uvjet da su zadovoljeni relevantni standardi sigurnosti.

(6) Postupak ažuriranja popisa Zajednice mora omogućavati da se odluke donose brzo kako bi se osigurala odgovarajuće i ažurne informacije putnicima zrakoplova i kako bi se jamčilo da se zračni prijevoznici koji su otklonili svoje manjkavosti glede sigurnosti, što je prije moguće, brišu s popisa. Istovremeno, ovi postupci moraju uvažavati prava zračnih prijevoznika da se brane i ne smiju dovoditi u pitanje međunarodne sporazume i konvencije koje su države članice ili Zajednica potpisale, posebno Čikašku konvenciju o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu iz 1944. Provedbene mjere postupka, koje donosi Komisija, moraju posebno voditi računa o ovim zahtjevima.

(7) Kada zračni prijevoznik dobije zabranu letenja, moraju se poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se tom zračnom prijevozniku pomoglo pri otklanjanju manjkavosti zbog kojih je uslijedila zabrana.

(8) U izuzetnim slučajevima, državama članicama treba omogućiti donošenje jednostranih mjera. U hitnim slučajevima i kad su suočene s nepredviđenim problemom sigurnosti, države članice moraju imati mogućnost trenutne zabrane letenja na svom vlastitom području. Osim toga, kada Komisija odluči da nekog zračnog prijevoznika ne stavi na popis Zajednice, države članice također moraju imati mogućnost davanja ili održavanja zabrane letenja radi problema sigurnosti koji ne postoji u drugim državama članicama. Države članice bi morale ove mogućnosti upotrebljavati ograničeno, vodeći računa o interesu Zajednice, kao i radi zauzimanja zajedničkog pristupa u odnosu na sigurnost u zrakoplovstvu. Ovime se ne smije dovoditi u pitanje članak 8. Uredbe (EEZ-a) br. 3922/91 od 16. prosinca 1991. o usklađivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u području civilnog zrakoplovstva (1), te članak 10. Uredbe (EZ-a) br. 1592/2002 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2002. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i o uspostavljanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (2).

(9) Informacije o sigurnosti zračnih prijevoznika trebale bi se objavljivati na djelotvoran način, kao na primjer upotrebom Interneta.

(10) Kako bi konkurentni okvir u zračnom prometu rezultirao najvećim mogućim prednostima za kompanije i putnike, važno je da potrošači dobiju potrebne informacije kako bi na temelju njih mogli izvršiti odabir.

---

(1) SL L 373, 31.12.1991., str. 4. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EZ-a) br. 2871/2000 (SL L 333, 29.12.2000., str. 47.).

(2) SL L 240, 7.9.2002., str. 1. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EZ-a) br. 1701/2003 (SL L 243, 27.9.2003., str. 5.).

(11) Identitet zračnog prijevoznika ili zračnih prijevoznika koji stvarno obavljaju let bitna je informacija. Međutim, potrošači koji sklapaju ugovor o prijevozu, koji se može sastojati od odlaska i povratka, nisu uvijek informirani o identitetu zračnog prijevoznika ili zračnih prijevoznika koji stvarno obavljaju dotični let ili letove.

(12) Direktivom Vijeća 90/314/EEZ od 13. lipnja 1990. godine o paket putovanjima, paket odmorima i paket turama (1) zahtijeva se da se određene informacije stave na raspolaganje potrošačima, ali te informacije ne uključuju identitet zračnog prijevoznika koji izvodi let.

(13) Uredbom Vijeća (EEZ-a) br. 2299/89 od 24. srpnja 1989. o kodeksu ponašanja za sustav rezervacija putem računala (CRS) (2) daje se potrošačima, koji rezerviraju let putem računala, pravo da budu informirani o identitetu zračnog prijevoznika koji izvodi let. Međutim, čak i u redovitom zračnom prijevozu, postoje poslovne prakse kod rezervacije bez CRS-a, kao što su zakup zrakoplova s posadom ili code-sharing sporazum, kod kojih zračni prijevoznik koji je prodao let pod svojim imenom ne izvodi taj let sam i za koje trenutno ne postoji zakonsko pravo putnika da budu informirani o identitetu zračnog prijevoznika koji uistinu pruža uslugu.

(14) Ove prakse povećavaju fleksibilnost i omogućavaju bolje pružanje usluga korisnicima. Štoviše, stanovit broj promjena u posljednjem trenutku je neizbježan, posebno zbog tehničkih razloga i doprinosi sigurnosti zračnog prijevoza. Ova fleksibilnost, međutim, mora biti u ravnoteži s provjerom da li kompanije koje stvarno izvode letove zadovoljavaju zahtjeve sigurnosti i s transparentnošću za potrošače kako bi im se jamčilo pravo da na temelju njih mogu izvršiti odabir. Treba težiti odgovarajućoj ravnoteži između tržišne održivosti zračnih prijevoznika i pristupa putnika informacijama.

(15) Zračni prijevoznici bi prema putnicima morali voditi politiku transparentnosti o informacijama povezanim sa sigurnošću. Objavljivanje takvih informacija doprinijelo bi znanju putnika o pouzdanosti zračnih prijevoznika u smislu sigurnosti.

(16) Zračni prijevoznici su odgovorni za izvješćivanje nacionalnih tijela za zračnu sigurnost o manjkavostima glede sigurnosti kao i za rješavanje takvih manjkavosti bez odlaganja. Od zračne i zemaljske posade se očekuje poduzimanje odgovarajuće akcije kada zapaze manjkavosti glede sigurnosti. Bilo bi u suprotnosti s interesima sigurnosti zrakoplovstva, kada bi osoblje bilo kažnjeno za takav postupak, kao što slijedi iz članka 8. stavka 4. Direktive 2003/42/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2003. o izvješćivanju o izvanrednim događajima u civilnom zrakoplovstvu.(3)

(1) SL L 158, 23.6.1990., str. 59.

(2) SL L 220, 29.7.1989., str. 1. Uredba kako je posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom (EZ-a) br. 323/1999 (SL L 40, 13.2.1999., str.1.).

(3) SL L 167, 4.7.2003., str. 23.

(17) Osim situacija koje pokriva Uredba (EZ-a) br. 261/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. kojom se uspostavljaju zajednička pravila za nadoknadu i pomoć putnicima u slučaju uskraćenog ukrcavanja i otkazivanja ili dugotrajnog kašnjenja letova (1), putnicima se mora ponuditi pravo na povrat troškova ili na promjenu rute u nekim drugim specifičnim situacijama koje spadaju u područje primjene ove Uredbe, ako postoji dovoljno bliska povezanost sa Zajednicom.

(18) Osim pravila navedenih u ovoj Uredbi, implikacije promjena identiteta prijevoznika koji izvode let na ispunjavanje ugovora o prijevozu podliježu zakonima država članica koji se primjenjuju na ugovore, te relevantnom pravu Zajednice, posebno Direktivama Vijeća 90/314/EEZ i 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (2).

(19) Ova Uredba je dio zakonodavnog procesa koji slijedi djelotvoran i usklađen pristup učvršćivanju zračne sigurnosti u Zajednici, pri čemu Europska agencija za sigurnost zračnog prometa ima važnu ulogu. Proširenjem nadležnosti ove Agencije, kao na primjer na zrakoplove trećih zemalja, njezina se uloga ovom Uredbom može dodatno proširiti. Posebnu pažnju treba posvetiti daljnjem poboljšanju kvalitete i količine kontrola sigurnosti zrakoplova i usklađivanju tih kontrola.

(20) Kada postoji rizik sigurnosti koji države članice kojih se to tiče nisu riješile na odgovarajući način, Komisija mora imati mogućnost usvajanja trenutnih privremenih mjera. U takvim slučajevima, odbor koji pomaže Komisiji u njezinom radu na temelju ove Uredbe, mora djelovati u skladu sa savjetodavnim postupkom predviđenim u članku 3. Odluke Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. kojom se propisuje postupak korištenja provedbenih ovlasti koje su prenesene na Komisiju (3).

(21) U svim drugim slučajevima, odbor koji pomaže Komisiji u njezinom radu na temelju ove Uredbe, mora djelovati u skladu s regulatornim postupkom predviđenim člankom 5. Odluke 1999/468/EZ.

(22) Budući da bi u protivnom odnos između ove Uredbe i članka 9. Direktive 2004/36/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o sigurnosti zrakoplova trećih zemalja koji koriste zračne luke Zajednice (4) bio nejasan, taj članak treba ukinuti radi postizanja pravne sigurnosti.

(23) Države članice moraju propisati pravila o kaznama koje se primjenjuju za kršenje odredaba Poglavlja III. ove Uredbe te osigurati da se te kazne primjenjuju. Kazne, koje mogu biti civilne ili upravne prirode, moraju biti djelotvorne, razmjerne i odvratajuće.

---

(1) SL L 46, 17.2.2004., str. 1.

(2) SL L 95, 21.4.1993., str. 29.

(3) SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

(4) SL L 143, 30.4.2004., str. 76.

(24) Komisija mora analizirati primjenu ove Uredbe i nakon dovoljnog vremenskog razdoblja izvijestiti o djelotvornosti njezinih odredaba.

(25) Bilo koje nadležno tijelo civilnog zrakoplovstva u Zajednici može odlučiti da zračni prijevoznici, uključujući one koji ne lete na području država članica na koje se primjenjuje Ugovor, mogu tom nadležnom tijelu uložiti zahtjev da se nad njima provedu sistematske kontrole kako bi se provjerila njihova mogućnost sukladnosti s relevantnim standardima sigurnosti.

(26) Ova Uredba ne bi smjela sprječavati države članice da u skladu s pravom Zajednice uvedu sustav označavanja kvalitete zračnih prijevoznika na nacionalnoj razini, a kriteriji za to mogu uključivati i druge aspekte osim onih koji se odnose na minimalne zahtjeve sigurnosti.

(27) Kraljevina Španjolska i Ujedinjeno Kraljevstvo su zajedničkom izjavom ministara vanjskih poslova obje države 2. prosinca 1987. u Londonu sklopile dogovor o povećanoj suradnji u korištenju zračne luke Gibraltar. Ovaj se dogovor tek mora početi provoditi,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom se Uredbom utvrđuju pravila:

(a) za uspostavljanje i objavljivanje popisa Zajednice, na temelju zajedničkih kriterija, onih prijevoznika na koje se zbog sigurnosnih razloga primjenjuje zabrana letenja u Zajednici;

i

(b) za informiranje putnika u zračnom prometu o identitetu zračnog prijevoznika koji izvodi letove na kojima oni putuju.

2. Podrazumijeva se da primjena ove Uredbe na zračnu luku Gibraltar ne dovodi u pitanje odgovarajuće pravne pozicije Kraljevine Španjolske i Ujedinjenog Kraljevstva o sporu oko suvereniteta nad područjem na kojem je smještena zračna luka.

3. Primjena ove Uredbe na zračnu luku Gibraltar se odgađa dok se ne počne provoditi dogovor sadržan u zajedničkoj izjavi ministara vanjskih poslova Kraljevine Španjolske i

ERROR: stackunderflow
OFFENDING COMMAND: ~

STACK: